

**2025 M. PAKARTOTINĖS SESIJOS
 EKONOMIKOS IR VERSLUMO VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO II DALIES
 UŽDUOTIES KANDIDATŲ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA**

I DALIS

Maksimalus įvertinimas – 20 taškų. 01–20 klausimų kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

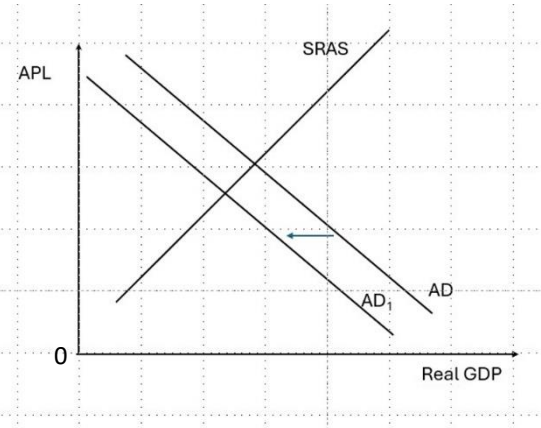
Klausimo numeris	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Teisingas atsakymas	B	B	B	A	C	C	A	B	A	B

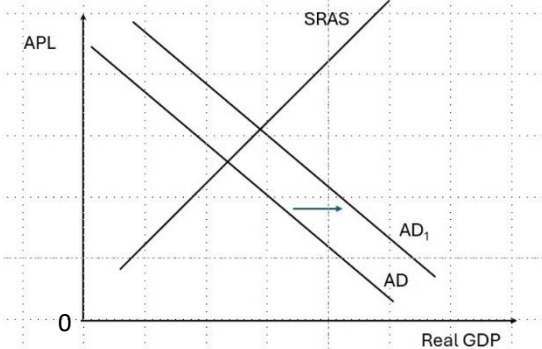
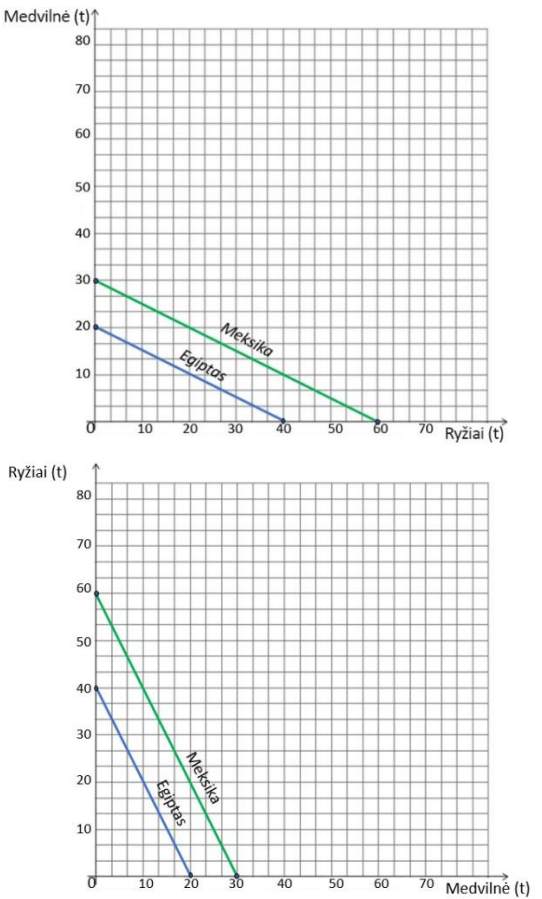
Klausimo numeris	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Teisingas atsakymas	A	B	A	A	C	A	A	B	C	D

II DALIS

Maksimalus įvertinimas – 40 taškų. Vertintojas privalo vertinti tiksliai pagal pateiktą vertinimo instrukciją. Žvaigždute (*) pažymėtų klausimų atsakymai gali būti suformuluoti ir kitais žodžiais, svarbu, kad atsakymas savo esme būtų teisingas. Skliaustuose () yra pateikti atsakymų paaiškinimai. Pasviruoju brūkšniu (/) atskirti galimi teisingi atsakymai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
21		14	
1*	Galimi atsakymai: - BVP – per tam tikrą laikotarpį (metus) šalyje pagamintų galutinių prekių ir paslaugų vertė. - BVP – bendrosios pajamos, gautos (sukurtos) šalyje, neatsižvelgiant į tai, ar jas gavo šalies piliečiai, ar užsienio šalių piliečiai. - BVP – visų galutinių prekių ir paslaugų, pagamintų šalyje per tam tikrą laikotarpį (paprastai per metus), naudojant šalies ekonomikos išteklius, vertė.	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
2	Skaičiavimas: $BVP = 43\,672,7 + 15\,779,9 + 14\,453,6 + 57\,049,2 - 53\,015,4 = 77\,940$ mln. Eur Atsakymas: 77 940 mln. Eur	2	1 taškas už teisingą rodiklių parinkimą. 1 taškas už teisingą atsakymą.
3	Skaičiavimas: $BVP = 22\,438,5 + 1\,523,7 + 2\,250,2 + 28\,381,9 + 10\,254,2 + 13\,091,5 = 77\,940$ mln. Eur Atsakymas: 77 940 mln. Eur	2	1 taškas už teisingą rodiklių parinkimą. 1 taškas už teisingą atsakymą.
4.1	Atsakymas: 64 309,6 mln. Eur	1	1 taškas už teisingą atsakymą.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
4.2	<u>Atsakymas:</u> 73 052,3 mln. Eur	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
5	<u>Atsakymas:</u> 7,13 %	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
6*	<u>Ekonominė nedarbo pasekmė:</u> <i>Galimi atsakymai:</i> • Šalies ekonomika veikia ne visu pajėgumu. • Mažėja realusis BVP. • Išauga išlaidos nedarbo ir kitoms socialinėms išmokoms. • Mažėja surenkami mokesčiai į valstybės biudžetą. • Didėja pajamų nelygybė. <u>Socialinė nedarbo pasekmė:</u> <i>Galimi atsakymai:</i> • Didėja nusikalstamumas. • Didėja skurdas. • Auga socialinė atskirtis. • Mažėja socialinis mobilumas. • Prastėja visuomenės psichinė sveikata.	2	Po 1 tašką už teisingą atsakymą.
7*	<u>Natūralusis nedarbo lygis:</u> <i>Galimi atsakymai:</i> • Tai nedarbo lygis, kai šalyje egzistuoja tik laikinasis ir struktūrinis nedarbas. • Tai toks nedarbo lygis, kuriam esant šalis veikia visu pajėgumu, t. y. faktinis BVP lygus potencialiajam BVP.	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
8	<u>Atsakymas:</u> 82 805,48 mln. Eur	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
9.1	 AD slenkasi į kairę pusę. Svarbi kryptis, bet ne atstumas.	1	1 taškas už teisingą kreivės AD poslinkį.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
9.2	 AD slenkasi į dešinę pusę. Svarbi kryptis, bet ne atstumas.	1	1 taškas už teisingą kreivės AD poslinkį.
22		9	
1		3	1 taškas už pažymėtas koordinatinių ašis (ant vienos ašies – medvilnė, ant kitos – ryžiai; nesvarbu, ant kurios ašies). 2 taškai (po 1 tašką už teisingai nubrėžtą kiekvienos šalies gamybos galimybių kreivę).
2*	<u>Šalis:</u> Meksika. <u>Argumentas:</u> Meksika turi absoliutųjį pranašumą medvilnės gamyboje, nes su tais pačiais ištekliais medvilnės ji gali pagaminti daugiau.	2	1 taškas už teisingą atsakymą. 1 taškas už teisingą argumentą.
3	<u>Egiptas:</u> 1 t ryžių = 0,5 t medvilnės / 0,5 <u>Meksika:</u> 1 t ryžių = 0,5 t medvilnės / 0,5	2	Po 1 tašką už teisingą atsakymą.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
4*	<u>Paaiškinimas (datulių eksportas)</u>: Nė viena šalis neturi santykinio pranašumo datulių gamyboje, todėl nėra skirtumo, kurį produktą kuri šalis eksportuos. (Tačiau šalys gali specializuotis, atsižvelgdamos į kitus veiksnius, tokius kaip klimatas, tradicijos ar vidaus poreikiai.) <u>Paaiškinimas (kavos pupelių eksportas)</u>: Nė viena šalis neturi santykinio pranašumo kavos pupelių gamyboje, todėl nėra skirtumo, kurį produktą kuri šalis eksportuos. (Tačiau šalys gali specializuotis, atsižvelgdamos į kitus veiksnius, tokius kaip klimatas, tradicijos ar vidaus poreikiai.)	2	Po 1 tašką už teisingą argumentą.
23		12	
1	<u>Atsakymas</u>: 2020 m.: 39 420 USD 2021 m.: 49 200 USD	2	1 taškas už 2020 m. teisingą atsakymą. 1 taškas už 2021 m. teisingą atsakymą.
2*	<u>Galimi atsakymai</u>: - Vartotojų kainų indeksas (VKI) yra statistinis rodiklis, parodantis namų ūkių vartojamų prekių ir paslaugų kainų lygio pokyčius per tam tikrą laiką. - VKI – santykinis rodiklis, kuriuo išreiškiamas vartojimo prekių ir paslaugų, kurias namų ūkiai perka vartojimo reikmėms, bendras kainų pokytis per tam tikrą laikotarpį. - VKI – vidutinis vartojimo prekių ir paslaugų kainų lygis, kuris apskaičiuojamas lyginant fiksuoto skaičiaus vartojimo prekių ir paslaugų (vartotojo krepšelio) vertę atskirais laikotarpiais. - VKI – rodiklis, kuris rodo namų ūkių įsigyjamų prekių ir paslaugų kainų vidutinį pokytį per tam tikrą laiką, paprastai lyginant su baziniu laikotarpiu.	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
3	<u>Atsakymas</u> : 21,1 %	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
4*	<u>Galimi atsakymai</u>: <u>Gyventojų grupė</u>: Mažas pajamas gaunantys žmonės. <u>Argumentas</u>: Gaunantys mažas pajamas didžiąją jų dalį skiria būtiniausioms prekėms ir paslaugoms (maistui, komunalinėms paslaugoms, būstui), kurių kainos infliacijos metu paprastai kyla sparčiausiai. Kadangi jų atlyginimai ar pašalpos dažnai neauga tokiu pačiu tempu kaip kainos, jų perkamoji galia mažėja. <u>Gyventojų grupė</u>: Senjorai / pensininkai.	2	1 taškas už teisingai įvardytą gyventojų grupę. 1 taškas už logišką argumentą.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	<u>Argumentas:</u> Senjorų pajamos priklauso nuo valstybės išmokų (kurių indeksavimas atsilieka nuo kainų lygio kilimo). <u>Gyventojų grupė:</u> Fiksuotų pajamų gavėjai. <u>Argumentas:</u> Fiksuotų pajamų gavėjų pajamos nėra indeksuojamos pagal infliaciją (pvz., pensijų anuitetų, obligacijų palūkanų). <u>Gyventojų grupė:</u> Gyventojai, santaupas laikantys namuose ar einamosiose sąskaitose. <u>Argumentas:</u> Santaupų, laikomų namuose ar einamosiose sąskaitose, perkamoji galia dėl infliacijos mažėja. <u>Gyventojų grupė:</u> Gyventojai, paskolinę pinigų fiksuota palūkanų norma. <u>Argumentas:</u> Paskolintų pinigų realioji vertė mažėja.		
5*	<u>Galimi atsakymai:</u> <u>Monetarinės politikos priemonė:</u> Palūkanų normos didinimas. <u>Argumentas:</u> Didėjant palūkanų normai, bankai linkę mažiau skolintis iš centrinio banko ir tai mažina jų galimybę „kurti“ pinigų pasiūlą. Didėjant palūkanų normai, verslui brangsta paskolos, dėl to mažėja investicijos. Tai sumažina AD. <u>Monetarinės politikos priemonė:</u> Privalomųjų atsargų normos didinimas. <u>Argumentas:</u> Privalomųjų atsargų normos didinimas reiškia, kad bankai turi daugiau pinigų laikyti privalomosiose atsargose, kurių negalima paskolinti kitiems ūkio subjektams. Visa tai mažina pinigų pasiūlą. <u>Monetarinės politikos priemonė:</u> Vyriausybės vertybinių popierių pardavimas. <u>Argumentas:</u> Kai centrinis bankas parduoda vyriausybės vertybinius popierius atviroje rinkoje, pinigai iš komercinių bankų sąskaitų patenka į centrinį banką. Taip sumažinama pinigų pasiūla.	2	1 taškas už teisingai įvardytą monetarinės politikos priemonę. 1 taškas už logišką argumentą.
6	<u>Atsakymas:</u> 2022 m.: 100,00 / 1,00 2023 m.: 118,01 / 1,18	2	1 taškas už teisingą VKI 2022 m. atsakymą. 1 taškas už teisingą VKI 2023 m. atsakymą.
7	Stagfliacija	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
8	Filipso kreivė (angl. <i>Phillips curve</i>)	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
24		5	
1	<u>Atsakymas:</u> 16 000 / 16 000 AUD	1	1 taškas už teisingą atsakymą.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
2	<u>Atsakymas:</u> 14 925,37 / 14 925,37 AUD	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
3*	<i>Galimi atsakymai:</i> • Daugiau Australijos dolerių būtų buvę galima įsigyti už tą pačią sumą eurų. • Pigiau keliauti ar gyventi Australijoje.	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
4	Mažės / sumažės / kris.	1	1 taškas už teisingą atsakymą.
5*	Laisvai kintantis (plaukiojantis) valiutos kursas. / Kintantis valiutos kursas.	1	1 taškas už teisingą atsakymą.